

Dječji vrtić „Sunčev sjaj - Nazaret“

Frankopanska 1a

ĐAKOVO

Tel./Faks 031/801 255

E-mail: montessori.nazaret@os.t-com.hr

**Program rada predškole
Dječjeg vrtića „Sunčev sjaj – Nazaret“**

Autorice programa: Brankica Blažević, dipl. pedagog

Ana Vukasović, prof. defektolog-logoped

Zagreb, listopad 2014.

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Ustrojstvo programa predškole	3
2.1. Trajanje programa.....	3
2.2. Broj djece u programu	3
2.3. Stručni djelatnici u programu	4
3. Materijalni uvjeti potrebni za provođenje programa.....	6
4. Odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi u programu	7
4.1. Zadaće programa prema razvojnim područjima	7
4.2. Okvirni programski sadržaji i aktivnosti	13
4.3. Pedagoška dokumentacija.....	14
5. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u programu	15
6. Obrazovanje i usavršavanje odgojnih djelatnika.....	15
7. Suradnja s roditeljima u Programu predškole	15
8. Suradnja dječjeg vrtića s vanjskim ustanovama.....	16
9. Vrijednovanje programa predškole	17
10. Financiranje programa predškole	18
11. Zaključak	18
12. Prilozi	19
12.1. Diplome odgojiteljica	19
12.2. Popis stručne literature:.....	19

1. Uvod

Dječji vrtić “Sunčev sjaj-Nazaret“ privatni je katolički vrtić čiji je osnivač Samostan Milosrdnih sestara sv. Križa sa sjedištem u Đakovu, a Podružnica Vrtića djeluje na lokaciji Vrhovec 45 u Zagrebu.

U centralnom objektu u Đakovu su tri mješovite montessori odgojne skupine i jedna jaslička skupina, u koje je sveukupno upisano devedeset i jedno dijete. U Podružnici su tri mješovite odgojne skupine u kojima je ukupno pedeset i dvoje djece. U vrtiću se u svim skupinama provodi program Marije Montessori i vjerski odgoj Kateheza Dobroga Pastira, dok se u Podružnici Zagreb provodi Program katoličkog vjerskog odgoja.

Vrtić kao odgojno-obrazovna ustanova mjesto je kvalitetnog življenja djece i odraslih te je uvijek otvoren potrebama djece i roditelja, kao i društvenoj sredini u kojoj djeluje.

Programom predškole želimo utjecati na cjeloviti razvoj djeteta te ga kvalitetno pripremiti za polazak u školu.

Cilj ovog programa odnosi se na poticanje cjelovitog razvoja djeteta te mu osigurava u godini pred polazak u školu poticajno okruženje u kojem će moći razviti sve svoje osobne potencijale. Namjera nam je razvijati pozitivne stavove djeteta prema školi, razvijati radne navike, zadovoljiti djetetove interese kojima će steći potrebna znanja, vještine i navike za polazak u školu.

2. Ustrojstvo programa predškole

2.1. Trajanje programa

Program rada predškole za djecu koja su već polaznici vrtića planira se ostvariti u okviru redovitog rada vrtića u jednoj pedagoškoj godini, u trajanju od 1. listopada tekuće godine do 31. svibnja.

Ukoliko se ukaže potreba za uključivanjem u program djece koja nisu polaznici vrtića postupati će se sukladno Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole (NN, 107/14).

2.2. Broj djece u programu

U program predškole uključuju se djeca koja su školski obveznici. Broj djece u odgojnim skupinama uključenih u program bit će sukladno Državnom pedagoškom standardu.

Program će se ostvarivati u centralnom objektu u 3 mješovite montessori odgojne skupine u koje je uključeno 19 predškolaca, a u Podružnici u 2 mješovite odgojne skupine u kojima boravi 16 djece predškolaca.

2.3. Stručni djelatnici u programu

Program rada predškole ostvarivat će odgojiteljice koje u tekućoj godini imaju djecu školske obveznike. U centralnom objektu u Đakovu u 3 mješovite odgojne skupine program će ostvarivati 6 odgojiteljica predškolske djece, a u Podružnici Zagreb u 2 mješovite skupine 4 odgojiteljice predškolske djece. Stručnu potporu programu pružaju stručne suradnice: pedagoginja, logopedinja, ravnateljica i voditeljica Podružnice.

Zadaci odgojitelja u programu:

- planira odgojno-obrazovni rad s djecom i za djecu;
- planira i realizira provedbu individualiziranih programa;
- realizira, prati i vrjednuje proces;
- analizira i evaluira (preispituje svoju praksu, oblikuje zajedničke teorije odgoja, svjestan je svojih postupaka i svoje osobnosti kojima se utječe na dijete);
- redovito vodi dokumentaciju;
- planira i kreira poticajno okruženje (okruženje u kojem se osjeća sigurnost, dobrodošlica, toplina, zadovoljstvo, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo, solidarnost, ljubav koja upućuje na bližnjega i Boga);
- planira i ostvaruje suradnju s roditeljima.

Stručna potpora u provedbi programa:

1. Marija Šajbl s. Helena (VŠS, odgojiteljica predškolske djece), ravnateljica Vrtića:
 - osiguravanjem uvjeta za provođenje Programa predškole;
 - praćenjem i vrjednovanjem Programa.
2. Đurđica Lacković s. Rahela (VSS, prof. pedagogije), voditeljica Podružnice u Zagrebu:
 - osiguravanjem uvjeta za provođenje Programa predškole u Podružnici;
 - praćenjem i vrjednovanjem Programa.
3. Brankica Blažević (VSS, dipl. pedagog – savjetnik), pedagoginja:
 - savjetovanjem u cilju pedagoški osmišljenih postupaka i utjecaja na djetetov cjelovit razvoj, te sudjelovanjem u procjeni zrelosti djeteta za školu;

- konzultiranjem i pomaganjem odgajateljima u organiziranju, provođenju, praćenju, refleksiji i evaluiranju različitih oblika suradnje odgojitelja i roditelja;
- snimanjem, praćenjem, proučavanjem i istraživanjem kvalitete provođenja programa;
- pripremanjem i provođenjem odgojno-obrazovnih aktivnosti s roditeljima djece predškolske dobi;
- usmjeravanjem timskog rada u odnosu na provođenje programa;
- utvrđivanjem optimalnog grupnog konteksta.

4. Sanja Laljak (VSS, prof. defektolog-logoped), logopedinja:

- provođenjem trijažnog ispitivanja predškolaca;
- testiranjem predČiP testom;
- provođenjem predvježbi čitanja i pisanja;
- savjetovanjem odgojitelja za konkretan rad u skupini na jačanju predčitalačkih vještina;
- davanjem uputa odgojiteljima za individualan rad s djecom;
- osmišljavanjem, u suradnji s odgojiteljima, kutića čitanja i pisanja;
- planiranjem provedbe individualiziranih programa;
- vođenjem potrebne dokumentacije;
- sudjeluje u timskom provođenju, praćenju i evaluiranju programa predškole;
- sudjelovanjem u osmišljavanju radionice za roditelje predškolaca;
- konzultiranjem roditelja putem individualnih razgovora;
- obavješćavanjem i informiranjem roditelja putem plakata, letaka i/ili roditeljskih sastanaka o problematici iz područja komunikacije, govora, jezika i predčitalačkih vještina;
- suradnjom sa srodnim ustanovama radi poboljšanja kvalitete rada u vrtiću.

Organizacija programa rada bit će fleksibilna i stalno se prilagođavati potrebama djece i roditelja. Rad u programu predškole ne će remetiti uobičajenu organizaciju (vrijeme za boravak na zraku, odmor, prehranu i aktivnosti djece).

Kao i svaki program i ovaj će se vrjednovati od strane roditelja, odgojitelja, stručnih suradnika i ravnateljice ili voditeljice vrtića s ciljem poboljšanja kvalitete odgojno-obrazovnog rada i rada vrtića u cjelini.

3. Materijalni uvjeti potrebni za provođenje programa

Program će se održavati u prostorijama dnevnih boravaka djece, kao i u ostalim prostorima koji služe u svrhu poticanja cjelovitog razvoja djeteta. Program predškole ostvarivati će se uz korištenje namjenski standardizirane osnovne i didaktičke opreme primjerene ovoj dobi djece.

Oprema i namještaj sobe dnevnog boravka i ostalih prostorija su funkcionalni, prenosivi, stabilni, jednostavni za održavanje, izrađeni od kvalitetnih materijala, lijepog estetskog izgleda i primjereni dječjoj dobi. Didaktička sredstva i pomagala su primjerena razvojnoj dobi djece, trajna, laka za upotrebu i zadovoljavaju pedagoške i estetske kriterije.

Prostor je opremljen materijalima prilagođen dječjim razvojnim potrebama, posebice onima koje se odnose na razvoj vještina i znanja potrebnih za pripremu djece za polazak u školu: svaka montessori soba opremljena je kompletnim montessori priborom, a ostali dnevni boravci imaju kutić slikovnica i predčitalačkih vještina, likovni kutić, glazbeni kutić, građevni kutić, obiteljski kutić, kutić stolnih i didaktičkih igara, istraživački te vjerski kutić. S tim u skladu, sigurnost prostora, a i sigurnost materijala s kojima djeca istražuju, eksperimentiraju, manipuliraju na visokoj je razini.

Vrtić ima izrađen i verificiran Program zaštitno-sigurnosnih i preventivnih mjera, te protokole postupanja u mogućim rizičnim situacijama:

1. Preuzimanje i predaja djeteta roditeljima;
2. Bijeg djeteta iz vrtića;
3. Boravak djece na otvorenom prostoru;
4. Boravak djece u prostorijama vrtića;
5. Prva pomoć u slučaju bolesti ili ozljede djeteta;
6. Mjere nadzora kretanja odraslih osoba u i oko vrtića;
7. Postupanje i mjere u slučaju nasilja nad djetetom;
8. Postupanje u slučaju razvoda roditelja;
9. Postupanje i mjere u slučajevima kad psihofizičko stanje roditelja ugrožava sigurnost djeteta (alkohol, droga PTSP i sl.).

Budući da vrtić ima mali broj odgojnih skupina, ozračje je obiteljsko, njeguje se zajedništvo, razumijevanje i poštovanje svake osobnosti, kao i bogatstvo različitosti. Djeci je omogućeno slobodno kretanje višenamjenskim prostorom te odabir aktivnosti, što je u skladu sa suvremenim tendencijama odgojno-obrazovnog rada u vrtiću.

Vrtić raspolaže primjerenim tehničkim uvjetima za provođenje programa kao što su:

fotoaparat, računalo, video-kamera, TV, LCD projektor za potrebe vrjednovanja odgojno-obrazovnog rada.

Odgojiteljima je na raspolaganju bogata stručna literatura, kao i zadovoljavajući fond slikovnica, didaktičkih pomagala i potrošnog likovnog i drugog materijala na temelju čega će kreirati svoje aktivnosti s djecom. Tako će vrtić osigurati uvjete za visoku razinu kvalitete odgojno-obrazovnog procesa i samim time omogućiti kvalitetnu provedbu zadaća pripreme djece za polazak u školu.

4. Odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi u programu

Polazište odgojno-obrazovnog rada su dokumenti iz područja predškolske djelatnosti:

- Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi
- Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece
- Konvencija o pravima djeteta
- Državni pedagoški standardi
- Program katoličkoga vjerskog odgoja djece predškolske dobi

4.1. Zadaće programa prema razvojnim područjima

Zrelost djeteta za polazak u školu promatramo kao tjelesnu zrelost, kognitivnu, socio-emocionalnu, govorno-jezičnu, komunikacijsku te duhovno-moralnu zrelost. Sukladno tome postavljamo odgojno-obrazovne zadaće koje će razvijati dječje kompetencije.

TJELESNA ZRELOST

Dijete predškolske dobi trebalo bi doseći tjelesnu zrelost kako bi moglo podnijeti fizičke i psihičke napore koji ga očekuju u školi.

Zadaća: Razvijati grubu motoriku

Kompetencije:

- Spretnost kod prirodnih oblika kretanja (trčanje, skakanje, penjanje, puzanje provlačenje, bacanje)
- Poskakivanje na jednoj nozi, skakanje u vis i u dalj
- Bacanje i hvatanje lopte
- Preskakanje vijače, kolut naprijed
- Igre na snijegu, vodi i pijesku

Zadaća: Razvijati finu motoriku

Kompetencije:

- Vješto baratanje škarama
- Oblikovanje u glini, plastelinu, tijestu, nizanje perlica
- Vještine grafomotorike: pravilno držanje olovke, pisanje unutar reda s lijeva na desno, koordinacija oko-ruka, sigurno povlačenje okomitih, ravnih i valovitih linija
- Precrtavanje osnovnih geometrijskih oblika (trokut, krug, kvadrat, romb)

KOGNITIVNA ZRELOST

Dijete predškolske dobi intenzivno ulazi u sve interakcije sa svojim okruženjem kojeg onda istražuje. Bogato poticajno okruženje djeteta potiče na samostalno otkrivanje, razmišljanje i rješavanje problemskih situacija. Potrebno je u djetetu pobuditi interes i znatiželju za svijet koji ga okružuje. Odgojiteljevo promišljanje u organizaciji takvog okruženja stvara zdrave temelje za djetetovo učenje i uspjeh.

Zadaća: Poticati kognitivni razvoj djeteta

Kompetencije:

- Mogućnost usredotočenosti pozornosti na jedan sadržaj
- Sposobnost uočavanja vremenskih i prostornih dimenzija
- Interes za zbivanja i promjene u prirodi, biljnom i životinjskom svijetu i društvenim zbivanjima
- Uočavanje kvantitativnih odnosa
- Orijentacija u prostoru, na sebi i na papiru
- Usvajanje novih pojmova i pamćenje
- Rješavanje problemskih zadataka i situacija
- Sposobnost prilagodbe na nove situacije
- Sposobnost analitičkog i sintetičkog mišljenja

- Sposobnost senzornog istraživanja i otkrivanja
- Kreativno izražavanje
- Znanja o brojevima (usvojen pojam broja i količine, mehaničko brojanje do 30, odbrojavanje od 10 unazad)
- Predmatematičke vještine (nizanje, uspoređivanje, grupiranje, razlikovanje)
- Znanja o slovima (prepoznavanje slova, povezanost grafema i fonema)
- Poznavanje boja
- Mašta, kreativnost, inventivnost
- Interes za informatičku pismenost

SOCIO-EMOCIONALNA ZRELOST

Socijalni i emocionalni razvoj djece uključuje njihove misli i osjećaje o njima samima i o njihovim odnosima s drugima. Djeca razvijaju pozitivan pojam o sebi kada dožive iskustvo pozitivne emocionalne podrške i sigurnih odnosa. Socio-emocionalno zrelo dijete reagira primjereno u određenoj situaciji kao većina djece njegove dobi. Zdrav socijalni i emocionalni razvoj neophodan je za daljnje učenje i život djeteta stoga će program predškole obuhvaćati sljedeće:

Zadaća: Poticati emocionalni razvoj djeteta predškolske dobi

Kompetencije:

- sposobnost izražavanja svojih misli, osjećaja i potreba
- pozitivna slika o sebi
- identitet
- izražavanje neugodnih osjećaja na društveno prihvatljiv način
- osjećaj pripadnosti zajednici
- motiviranost za rad
- pozitivan stav o školi
- sposobnost podnošenja vlastitog neuspjeha
- sposobnost odgode zadovoljenja trenutne potrebe

Zadaća: Poticati brigu o sebi

Kompetencije:

- Upotreba toaleta, pranje ruku
- Pristojno ponašanje za stolom

- Obuvanje i izuvanje obuće, vezanje vezica
- Svlačenje i oblačenje odjeće
- Pripremanje i pospremanje prostora za igru i okruženja
- Pomaganje u dnevnim rutinama
- Briga o vlastitom zdravlju (prehrana, čistoća, prevencija ovisnosti)
- Snalažljivost i komunikacija u novim situacijama
- Snalaženje u prometu

Zadaća: Poticati socijalni razvoj djeteta predškolske dobi

Kompetencije:

- Sposobnost održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima
- Sposobnost shvaćanja vlastite uloge i uloge drugih u društvu
- Razumijevanje i poštivanje različitosti
- Sposobnost uviđanja drugoga u potrebi i pomaganje
- Odgovorno ponašanje prema sebi, drugima i okruženju
- Tolerancija u komunikaciji
- Poštivanje pravila
- Konstruktivno rješavanje sukoba
- Sposobnost traženja pomoći od druge (odrasle) osobe

GOVORNO-JEZIČNA I KOMUNIKACIJSKA ZRELOST

Govor je osnovno sredstvo komunikacije među ljudima. Receptivni govor i jezik prethode ekspresivnom govoru i jeziku. Dijete u godini pred polazak u školu dobro razumije govor i jezik svoje okoline, izgovor glasova materinjeg jezika je ispravan te je sposobno izreći svoje misli i želje koristeći rečenice uredne duljine i gramatičke strukture. U skladu s osobinama i psihološkim uvjetima razvoja djeteta predškolske dobi potrebno je omogućiti djeci kvalitetnu i poticajnu komunikaciju, pravilan govorni uzor te kvalitetno i poticajno slušno okruženje.

Komunikacija je temelj i potporni stup usvajanja govora i jezika, a govor i jezik su njene sastavnice. Komunikacija može biti verbalna i neverbalna. Uredna komunikacija je pretpostavka urednog jezično-govornog razvoja. Komunikacija ne uključuje samo svladavanje jezika i govora već i svladavanje izraza lica, gesti i visine glasa - sposobnost razmjenjivanja neverbalnih i verbalnih informacija.

Jezik dijete bez posebnog poučavanja, slušajući govor svoje okoline postupno usvaja gramatička pravila i oblikuje jezičnu razinu govornog izražavanja usvajajući sve jezične sastavnice (sintaksu, gramatiku, semantiku, morfologiju i pragmatiku).

Zadaća: Poticati govorno-jezičnu i komunikacijsku zrelost djeteta predškolske dobi

Kompetencije:

- Razumijevanje govora i jezika drugih
- Uredna pokretljivost govornog aparata
- Pravilna artikulacija glasova
- Razumijevanje poruka neverbalne komunikacije
- Uredno situacijsko razumijevanje
- Bogat rječnik
- Sposobnost izražavanja misli, osjećaja i želja govorom
- Uporaba rečenica uredne duljine i gramatičke strukture
- Prepričavanje priča kronološkim slijedom
- Opisivanje slika, predmeta, događaja
- Pripovijedanje priča i događaja
- Osjećaj za ritam i rimu govora
- Uporaba pravilnog književnog govora
- Sposobnost izražavanja gestom, mimikom, tijelom
- Usvojen monološki i dijaloški govor
- Interes za brojalice, zagonetke, bajke, basne, recitacije
- Korištenje apstraktnih pojmova
- Sposobnost dramatizacije priča

Čitanje je složena vještina, bazirana na jezičnim sposobnostima i uključuje aktivaciju mnogih znanja i sposobnosti: jezično-govornih, vidnih, slušnih, spoznajnih.

Pisanje je najsloženija vještina jer zahtijeva sekvencionalnu i simultanu integraciju pažnje, memorije, motornih vještina, jezika i znanja. Da bi dijete moglo nesmetano usvajati predvještine čitanja i pisanja, potrebno je stvoriti temelje koji podrazumijevaju uredan jezično-govorni razvoj, uredan razvoj pozornosti, pamćenja, koncentracije te uredne auditivne i vizualne percepcije.

Zadaća: Poticati razvoj predvještina čitanja i pisanja

Kompetencije:

- Prepoznavanje i stvaranje rime
- Prepoznavanje i segmentacija slogova
- Prepoznavanje prvog glasa u riječi, zadnjeg glasa u riječi
- Rastavljanje riječi na glasove i sastavljanje u riječi
- Sposobnost povezivanja grafema (slova) s fonemom (glasom)
- Sposobnost stvaranja novih riječi dodavanjem, oduzimanjem ili premještanjem glasova u riječima
- Svjesnost o tisku (kako se drži knjiga, okreću listovi, što je početak ,što kraj priče, razlika slika i tekst, čitamo s lijeva na desno).
- Sposobnost učenja pjesmica, dobro pamćenje (priča, događaja)
- Sposobnost razumijevanja, prepričavanja, opisivanja i pripovijedanja
- Odgovaranje na pitanja iz pročitane priče - razumijevanje pročitano
- Zanimanje za crtanje i pisanje
- Uredna grafomotorika
- Početno pisanje slova

Zadaća: Poticati stvaralačko-izražajne mogućnosti djeteta (likovne, glazbene, dramsko-scenske, jezične)

Kompetencije:

- Sloboda i spontanost u likovnom izričaju
- Korištenje raznih crtačkih i slikarskih tehnika
- Kreativnost u oblikovanju glinom, tijestom, papirom
- Senzibilitet za glazbu (slušanje, pjevanje, sviranje)
- Sposobnost izražavanja glazbe pokretom
- Osjećaj za ritam i kretanje u njemu
- Interes za glazbala i prepoznavanje njihovih zvukova
- Ljubav i interes za tradicionalnu glazbu i folklor
- Sposobnost uživljavanja u uloge
- Sposobnost izmišljanja i stvaranja novih riječi, načina govora i radnje
- Sposobnost razlikovanja i upotrebe književnog i dijalektalnog govora
- Doživljavanje i razumijevanje dramskog teksta, priče
- Interes za strane jezike

DUHOVNA I MORALNA ZRELOST

U vrtićkom kontekstu dijete živi i odgaja se, oblikuje svoje biće i osobnost, prilagođava se pravilima socijalne sredine i samoostvaruje se upijajući vrijednosni sustav okoline u kojoj odrasta. Zato je od nepresudne važnosti kakvo je to okruženje i kakve vrijednosne norme mu se nude. Bitno je da brojne sastavnice u kontekstu budu povezane i međuovisne (socijalne, psiho-pedagoške, fizičke i duhovne) kako bi dijete u takvom ozračju raslo i razvilo sve svoje potencijale i osobnost. Tako jedno od prvih karakteristika ozračja treba biti osjećaj topline i prihvaćanja. Osobnost, stavovi i postupci odgojitelja također bitno utječu na kvalitetu osjećaja zadovoljstva djeteta. Okruženje u kojem vlada povjerenje i gdje se poštuje osobnost svakoga otvara područje duhovnog i moralnog razvoja djeteta.

Zadaća: Njegovati i razvijati duhovnu dimenziju djeteta, osposobljavajući ga, primjereno njegovoj dobi, za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrijednota Evandjelja u odnosu na sebe, drugoga te na poseban način Boga.

Kompetencije:

- Sigurno, sretno i samopouzđano dijete
- Sposobnost osjećaja povjerenja, zahvalnosti, darivanja, suosjećanja i suradnje s bližnjima
- Iskrena komunikacija sa sobom, drugima i Bogom
- Mogućnost razlikovanja dobra i zla
- Sposobnost identifikacije sa ljudima koji su bili uzori dobrote

4.2. Okvirni programski sadržaji i aktivnosti

Razvojne zadaće će se ostvarivati cjelovito, putem planiranih i osmišljenih organizacijskih i materijalnih uvjeta, sklopova aktivnosti, tema i projekata te suradnje sa stručnjacima, roditeljima i drugima.

Aktivnosti će se planirati u skladu s potrebama i interesima djece, vodeći pri tom računa o događajima u široj okolini djeteta. Pri planiranju aktivnosti poštivati će se osnovni principi djetetova stjecanja iskustva, učenja, izražavanja i stvaranja. Polazeći od djetetova doživljaja, preko prorade doživljaja te obogaćivanja umjetničkim i drugim sadržajima, istraživanjem, izražavanjem, stvaranjem, igranjem i učenjem.

Planirani sklopovi i aktivnosti razrađivati će se (prema Programskom usmjerenju) kroz:

- Životno-praktične i radne aktivnosti
- Raznovrsne igre, druženja i društveno-zabavne aktivnosti
- Umjetničke sadržaje
- Istraživanje i stvaranje
- Istraživačko spoznajne aktivnosti
- Specifične aktivnosti s kretanjem
- Specifične aktivnosti za provedbu specifičnih zadataka

Poštujući razvojnu dob, djetetove interese i planirane aktivnosti dijete će stjecati kompetencije na razini:

- JA – slika o sebi (ime, dob, dijelovi tijela, pokreti, radnje, potrebe, misli, osjećaji, percepcija, vlastite mogućnosti)
- JA I DRUGI – ja u odnosu s drugima (moja obitelj, stanovanje, odnosi, kulturno ophođenje, sličnosti i razlike među ljudima, tolerancija, pomaganje, mjesto, grad i država življenja, važne društvene institucije, zanimanja ljudi, promet i prometna pravila, slavlje blagdana, rođendana, obilježavanje važnih datuma iz građanske i crkvene godine, običaji, čuvanje baštine)
- SVIJET OKO MENE - prirodno i šire društveno okruženje, očuvanje kulturne baštine, ekologija (životinjski i biljni svijet: imenovanje, klasifikacija, vremenske pojave, godišnja doba, racionalno korištenje prirodnih resursa, očuvanje okoliša, zbrinjavanje otpada)

4.3. Pedagoška dokumentacija

Vođenje pedagoške dokumentacije biti će u skladu s Pravilnikom o obrascima i sadržajima pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN 83/01). To znači da će se planiranje rada i praćenje djece provoditi u skladu s propisanom pedagoškom dokumentacijom te će se izrađivati dodatna dokumentacija o radu (fotozapisi, videozapisi, radovi djece te posebne bilješke o radu, kako odgojitelja tako i djece, liste praćenja, kao i zajedničko planiranje i zajednička refleksija neposrednoga rada).

5. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u programu

Vrtić kontinuirano radi na unaprjeđenju i uvođenju u odgojno–obrazovni proces što boljih higijensko–zdravstvenih uvjeta, s ciljem zadovoljavanja svih djetetovih potreba vezanih za očuvanje zdravlja djece. Stoga će i odgojno-obrazovni rad obuhvaćati planiranje onih aktivnosti koje čuvaju zdravlje djeteta, zadovoljavaju sve higijenske uvjete i mjere sigurnosti.

Briga za praćenje, očuvanje zdravlje i tjelesni razvoj provodi se u skladu s:

- Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (NN 105/02, 55/06, 121/07)
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10)
- Godišnji plan i program Dječjeg vrtića Sunčev sjaj – Nazaret.

6. Obrazovanje i usavršavanje odgojnih djelatnika

Stručno usavršavanje odgojnih djelatnika planirano je na razini ustanove i izvan nje, te individualno usavršavanje kroz različite seminare, stručne aktive, dodatne tečajeve i proučavanje stručne literature. Odgojitelji koji će sudjelovati u programu i dalje će se stručno usavršavati u onim znanjima i vještinama koje su im potrebne za provođenje programa. Ta znanja moći će steći u vrtiću ili izvan njega na edukacijama u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje, Učiteljskog fakulteta i drugih ustanova. U tome će dobivati stručnu pomoć i podršku stručnih suradnica vrtića, ravnateljice i voditeljice Podružnice.

7. Suradnja s roditeljima u Programu predškole

Svjesni važnosti suradnje s roditeljima u ostvarenju cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa svake godine planiramo suradnju s roditeljima na svim razinama radi što bolje usklađenosti obiteljskog i vrtićkog okruženja i odgoja djece. U tom kontekstu suradnja s roditeljima djece predškolske dobi biti će vidljiva na slijedeće načine:

- inicijalni razgovori s roditeljima novoprimljene djece predškolske dobi;
- dnevne informacije o djeci;

- individualni kontakti roditelja s odgojiteljem ili članom stručnog tima;
- informiranje roditelja putem plakata, letaka, uvida u dječje radove, praćenja djetetovog napretka;
- roditeljski sastanci: informativnog tipa, predavačkog tipa, radionice (Zrelost za školu, Priprema za školu)
- druženja djece, roditelja i djelatnika vrtića u sklopu vrtića i izvan odgojno-obrazovne ustanove (izleti, priredbe).

Uključivanje roditelja u aktivnosti odgojne skupine:

- adaptacija nove djece;
- prezentacija roditeljskih zanimanja (posebice: učiteljica, prometni policajac, knjižničarka);
- radionice (izrade kreativnih radova za prodajnu akciju i poklona humanitarnog karaktera);
- sudjelovanje roditelja u organizaciji izleta.

Kutić za roditelje:

- prezentacija dječjeg izražavanja;
- donošenje plana rada u skupini;
- ponuda biblijskih, književno-umjetničkih kao i stručnih sadržaja.

Posjet obiteljima:

- blagdanska druženja;
- problemske situacije, materijalna i duhovna pomoć.

8. Suradnja dječjeg vrtića s vanjskim ustanovama

Cilj suradnje s drugim ustanovama je poboljšanje kvalitete rada vrtića i njegova integracija u širu društvenu sredinu. Ta suradnja zahtijeva uključenost vanjskih sustručnjaka, nadležnih institucija, lokalne uprave i drugih društvenih subjekata. To su također i ustanove koje organiziraju stručno usavršavanje i pružaju stručnu pomoć za odgojitelje, stručne suradnike i ravnatelje vrtića:

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Agencija za odgoj i obrazovanje

- Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
- Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
- Nacionalni katehetski ured HBK
- Uredi za vjeronauk pri biskupiji/nadbiskupiji
- Osnovna škola najbliža vrtiću
- Gradska knjižnica
- Kazališta
- Muzeji i galerije
- Lutkarske skupine
- Eko sela
- Dječji vrtići iz bližeg okruženja
- Gradska četvrt
- Pošta
- Policijska postaja
- Župa

9. Vrijednovanje programa predškole

Praćenje kvalitete vrtića i njezin rast događa se putem stalne analize postojeće prakse, uočavanjem i isticanjem dobrih primjera kao i uočavanjem poteškoća i njihovim kvalitetnim rješavanjem. Stoga će i u programu predškole odgojno-obrazovni rad biti usmjeren ka unapređenju dobrih i već provjerenih oblika prakse, kao i uklanjanju utvrđenih nedostataka. Usmjerenost vrtića na osiguravanje visoke razine kvalitete odgojno-obrazovnog rada, kao i kontinuirana samoprocjena, biti će prisutna tijekom pedagoške godine.

Planiranje rada i praćenje djece provodit će se u skladu s propisanom pedagoškom dokumentacijom te će se izrađivati dodatna dokumentacija o radu: fotozapisi, videozapisi, radovi djece te posebne bilješke o radu, kako odgojitelja, tako i djece, liste praćenja, kao i zajedničko planiranje i zajednička refleksija neposrednoga rada.

10. Financiranje programa predškole

Sredstva za rad i obavljanje djelatnosti Vrtića osigurati će se u skladu s utvrđenim kriterijima za sufinanciranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, te skrbi o djeci rane i predškolske dobi od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Grada Đakova i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba. Udio osnivača bit će vidljiv kroz nabavku didaktičkog pribora i drugih potrebnih sredstava za rad Programa.

11. Zaključak

Zrelost i pripremljenost djeteta za školu označava onaj stupanj psihofizičkog razvoja djeteta koji mu je potreban kako bi bilo u stanju uspješno svladati zadatke što ih postavlja škola.

Ovaj program je primjeren razvojnim mogućnostima predškolskog djeteta i za njega predstavlja sljedeća postignuća: sigurnost, samostalnost, logičko zaključivanje, bogatiji rječnik i rečenični iskaz, sigurniju grafomotoriku, interes za početno čitanje i pisanje, usvajanje novih spoznaja, radoznalost, kreativnost te cjelovit doživljaj svijeta koji ga okružuje.

Ovim programom predškole nastojat ćemo omogućiti djeci autentično i autonomno odrastanje u zdravom okruženju, poticati njihov cjeloviti razvoj te osnaživati njihovu osobnost i moralni integritet u godini pripreme za školu.

12. Prilozi

12.1. Diplome odgojiteljica

12.2. Popis stručne literature:

- [1]. Andrešić D., Benc Štuka N., Gugo Crevar N., Ivanković I., Mance V., Mesec I., Tambić M. (2009), Najčešći poremećaji jezično-govorne komunikacije djece predškolske dobi, Zagreb, Hrvatsko logopedskodruštvo i Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
- [2]. Bettelheim, B. (2000), Smisao i značenje bajki, Zagreb, Poduzetništvo Jakić
- [3]. Blažević B., Pišković M., (2001), Njihovo je kraljevstvo nebesko, Zagreb, Kršćanska sadašnjost
- [4]. Cvetković-Lay, J., (2008), Darovito je, što ću s njim, Zagreb, Alinea
- [5]. Čudina-Obradović, M. (1996), Igrom do čitanja, Zagreb, Školska knjiga
- [6]. Čudina-Obradović, M., (2008), Matematika prije škole, Zagreb, Školska knjiga
- [7]. Došen-Dobud, A., (2001), Program predškole, Alinea
- [8]. Petrović-Sočo, B., (1998), Dijete, odgajatelj, slikovnica, Zagreb, Alinea
- [9]. Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu, (2013), Temelji ranog djetinjstva
- [10]. Hrvatsko logopedsko društvo, Odsjek za logopediju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, (2012), Logopedija
- [11]. Markočić, M., (2001), Igrom do škole, Zagreb, Djeca prva
- [12]. Slunjski, E., (2003), Kad djeca pišu, broje, računaju, Varaždin, Stanek
- [13]. Slunjski, E., (2003), Devet lica jednog odgojitelja, Zagreb, Mali profesor
- [14]. Starc, B., Čudina-Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004) Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Zagreb, Golden marketing – Tehnička knjiga
- [15]. Šagud, M., (2006), Odgajatelj kao reflektivni praktičar, Zagreb, Visoka učiteljska škola u Petrinji
- [16]. Velički, V., Katarinčić I., (2011) S tihovi u pokretu, Zagreb, Alfa
- [17]. Štanger-Velički, V., Blažević, B. (1999) Svjetiljke za dječju dušu, Alfa, Zagreb
- [18]. Velički, V. (2013) Pričanje priča – stvaranje priča, Zagreb, Alfa
- [19]. Zalar, D. (2002) Poezija u zrcalu nastave, Zagreb, Mozaik knjiga
- [20]. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, 63/08 i 90/10)
- [21]. Konvencija o pravima djeteta, (2001), Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži

- [22]. Nacionalni okvirni kurikulum, (2014)
- [23]. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, (Narodne novine, 83/01)
- [24]. Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole, (2014), Zagreb, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- [25]. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (1991), Zavod za školstvo
- [26]. Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine, 10/97, 107/07 i 94/13)

KLASA: 601-02/14-01/01

URBROJ: 2121-33-01-14-01

Đakovo, 23.10.2014.

Marija Šajbl s. Helena,
ravnateljica